

Köszöntjük a 75 éves Pomogáts Bélát!

Néha elgondolkodunk, ismerősei, barátai, szakmabeliek: honnan van ennyi ideje, energiája? Mert a nagy munkák – mint legutóbb a III. kötetes Magyar irodalom Erdélyben, 1918-44 című átfogó mű – mellett figyelmét nem kerülték el a peremvidéken dolgozó irodalmi műhelyek, kiadók, szerkesztőségek sem. Mi zalaiai és muravidékiek többször is tapasztalhattuk: számon tartja publikációinkat, köteteket, „hogyan lésünk” fontos neki. Ha hívtuk, Zalaegerszegen és Lendván, nagy érdeklődéstől övezve, előadásokat tartott, s mindig volt kézirat folyóiratunk számára. Az Illyés Közalapítvány elnökeként számíthatunk segítségére, ha érdemes programokkal megkerestük. 2006-ban ő avatta a lendvai Bánffy Központot, amelynek létrejöttében kiemelkedő szerepet játszott. A „legkisebb magyar kisebbség” irodalmi termését jól ismeri. Előszót írt Zágorec-Csuka Judit *Viharverten* című, első verskötetéhez, s a Pannon Tükör Könyvek sorozatában jelent meg a Tükör és minta tanulmánykötete, 2004-ben. Több évtizedes munkálkodása, konszenzus teremtő egyénisége nagy értéke az egyetemes magyar irodalomnak. Az általa oly gyakran emlegetett „irodalmi republika” nevében jó egészséget és további alkotó esztendőket kívánunk neki!

A Pannon Írók Társasága 2009. november 20-án Kazinczy-émlékkonferenciát rendezett a Zalaegerszegen, a Göcseji Múzeumban, az író-költő-nyelvújító születésének 250. évfordulója alkalmából, *Kazinczy Ferenc zalai íróbarátai és szabadkőműves páholy társai – Műveinek mai olvasta, az irodalmi nyelv megújításának jelentősége* címmel.

Megnyitót mondott: dr. Gyimesi Endre, Zalaegerszeg M. J. Város polgármestere.

A következő előadások hangzottak el:

Egry Tibor: Baráti literátusok, szabadkőműves testvérek és egyéb lelkes kultúr-ügyletek

a zalaegerszegi páholy idején és tájkán

(1790-1820);

Cséby Géza: Kazinczy és a keszthelyi Helikon ünnepei (1817-1819);

Dr. Németh József: Kazinczy Ferenc és Pálóczi Horváth Ádám irodalmi és szabadkőműves kapcsolatai;

Dr. Bence Lajos: „Orthológusok és neológusok” mai irodalmunkban;

Péntek Imre: Modern lírai előképek, újító versformák

Kazinczy Ferenc költészetében;

Tucsni András: Kazinczy „ős Hamletje” és a későbbi Hamlet fordítások, értelmezések és változatok;

Szemes Péter: Kazinczy Ferenc esztétikai elvei.

Az előadások szövege folyóiratunk januári számában lesz olvasható.

Kötetbemutatók, író-olvasó találkozók

2009. november 25-én, Nagykanizsán, a Honvéd Kaszinóban Péntek Imre: *félrebeszéd* és Tóth Imre: *A lélek nulla foka* című kötetének bemutatására került sor. Közöntöt mondott Balogh László, a város kulturális bizottságának és lapunk szerkesztő bizottságának elnöke. Péntek Imre kötetét Szemes Péter esztéta, lapunk főszerkesztő-helyettese, Tóth Imre kötetét Turbuly Lilla költő-prózaíró ajánlotta az érdeklődők figyelmébe. Közreműködött Kelemen Gyula, az Énekmondó Együttes vezetője. December elsején, Zalaegerszegen, a Deák Ferenc Megyei Könyvtárban Turczi István író-költő-műfordító, a magyar Pen Klub alelnöke, a Parnasszus főszerkesztője volt a Keresztury Társaság vendége. Nem egyedül: Turbuly Lilla és Tóth Imre, a kiadó Új Vizeken sorozatának költőivel. Turczi István beszélt az *Át/halások* című verskötetéről, és az *Erotikon* címmel megjelent, Eifert Jánossal közösen készített albumáról. Főleleveníttette a Parnasszus indulását, ismertette a versfolyóirat törekvéseit, és szólt a kiadó sok érdekes, több generációt is „megszólító” sorozatairól. Többek között, az utóbbi fél évben megjelent, Turbuly Lilla: *Szélrosta* és Tóth Imre: *A lélek nulla foka* című válogatásáról. Az író-költő vendégekkel Péntek Imre beszélgetett.

November 12-én, Pécsen, 79 éves korában elhunyt Tüskés Tibor József Attila-díjas, író-szerkesztő. Fáradhatatlan munkása volt a magyar irodalomnak. Írt szociográfiát, tanulmányt, kritikát, több monográfia – Kodolányi János, Illyés Gyula, Nagy László, Csorba Győző, Pilinszky János – fűződik a nevéhez. 1959 és 64 között a Jelenkor főszerkesztője volt, ahonnan „ellenzéki” írók, mint Weöres Sándor, Mészöly Miklós, közlései miatt, Aczél György közbeavatkozására, váltották le. De a tollat nem verheték ki a kezéből. Számos könyvet írt, szerkesztett, termékenysége, széleskörű tájékozódása már-már zavarba ejtő. Legutóbbi kötete a közeli baráttal, Fodor Andrással folytatott levelezését tartalmazza.

Zalához és főként Nagykanizsához sok szállal kötődik – akárcsak Nagy Gáspár. Az 1930-as évek közepétől Nagykanizsán élt szüleivel, édesapja vasutas volt. Itt végezte az elemi népiskolát, majd a piarista gimnáziumban érettségizett. Akár csak a másik, sajnos szintén eltávozott barát, a költő Major-Zala Lajos. Az ELTE magyar-történelem szakán 1955-ben végzett, Dombóváron, majd Pécsen tanított. A „felnevelő városhoz” mindig hű maradt. Gyakran járt ide író-olvasó találkozókra, mint október 19-én, amikor Batthyány Gimnázium diákjainak tartott „rendhagyó irodalomórát” a Medgyasszay Házban. Idén tavasszal, a város napján, ragaszkodását viszonozva, Nagykanizsa díszpolgárává választották. Lapunkban Pécsi Gabriella: *Tolláskodom fellegen* című kötetéről írt értelemzést. Végakaratainak megfelelően december 1-én Pécsen, 8-án pedig Nagykanizsán helyezték hamvait örök nyugalomra. A búcsúztató szertartáson szerkesztőségünk is elhelyezte a kegyelet virágait.

December 9-én, Budapesten, az Uránia Nemzeti Filmszínház dísztermében került sor a Bethlen Gábor Alapítvány díjainak átadására. A Márton Áron Emlékéremet a délvidéki magyar folyóirat, az Aracs kapta, a szerkesztőséget Mák Ferenc főszerkesztő képviselte. A Tamási Áron-díjat Kubik Anna színművésznőnek ítélték. A Teleki Pál érdeméremet Balassa Zoltán történész (Kassa), dr. Béres József okleveles vegyész és Nagy András grafikus, könyvművész vehette át. A Bethlen Gábor-díjjal a „Kilencek” költői csoportját, az *Elérhetetlen föld* című, 1969-ben megjelent antológia szerzőit tüntették ki. A megjelent költőket – Györi Lászlót, Kiss Benedeket, Konczek Józsefet, Kovács Istvánt, Mezey Katalint, Oláh Jánost, Péntek (Molnár) Imrét, Utassy Józsefet és az elhunyt Rózsa Endre örökösét – dr. Vasy Géza irodalomtörténész, a Magyar Írószövetség elnöke köszöntötte, aki laudációjában hangsúlyozta: a kuratórium a díjat „a magyar poétika hagyományokra építő megújításáért, példás közéleti tevékenységükért és negyven évi együttműködésükért” ítélte oda a ma is aktív irodalmároknak. A díjátadás után Csontos János: *Együtt és külön. Kilencek húsz év múlva* című interjú-dokumentumfilmjét vetítették le.

Frimmel Gyula:
Vakablak

